

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 221 (971) • Вівторок, 22 листопада 1994 року • Ціна договірна

БІЛЛ КЛІНТОН: ЗУСТРІЧ У ВАШИНГТОНІ БУДЕ ПЛОДОТВОРНОЮ

Спеціальний кореспондент
«Голосу України» **Анатолій ГРОЛВО**
передає з Нью-Йорка

Закласти основи якісно нових україно-американських відносин — головна мета першого державного візиту Президента України до США, наголосив Леонід Кучма в аеропорту Нью-Йорка у своїй заяві для преси. Загалом буде підписано вісімнадцять документів економічного, політичного, культурницького характеру. Серед них і спільні заяви про розвиток торгівлі та інвестицій, про співробітництво в аерокосмічній та енергетичній галузях. В результаті досягнутих домовленостей для України відкриються перспективи вступу до ГАТТ, розшириться доступ вітчизняних товарів на ринки США. У Києві розпочне роботу американський бізнес-центр. Важливою має бути угода про фінансову підтримку конверсійних проектів України. Лише по двох з них передбачається допомога у розмірі сімдесяти семи мільйонів доларів.

Особливість візиту Леоніда Кучми засвідчує факт, що буквально біля трапа літака в аеропорту Ворсингль йому було передано спеціальне послання Президента США. В ньому Білл Клінтон наголошує, що зустріч у Вашингтоні буде продуктивною. Україна зробила вибір на користь без'ядерного майбутнього і займає гідне місце серед провідних держав світу, зазначив міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко. Характеризуючи напружену програму перебування Президента України у США, він підкреслив, що справа не лише у підписанні документів, а й у встановленні особистих контактів. Леонід Кучма уособлює для США реформаторське начало і з ним пов'язують побудову без'ядерної, демократичної, стабільної Української держави.

Геннадій Удовенко відзначив також, що розвиток україно-американських відносин ні в якій мірі не означає ослаблення стосунків з Росією. Навпаки, наш найближчий сусід залишається партнером номер один в усіх напрямках міждержавних відносин.

Продиктовано в номер

Вибори до Верховної Ради відбулися частково

Як повідомив заступник голови Центризбиркомом Валентин Кириченко, за попередніми даними, повторні вибори до Верховної Ради України у 56 округах, які не мали свого депутата, частково відбулися. Обрано 9 депутатів. Ще у 4 виборчих округах, де жоден з кандидатів не набрав достатньої для обрання кількості голосів, відбудеться повторне голосування не пізніше 4 грудня цього року. У цих округах балотуватимуться кандидати, які в першому турі голосування за кількістю поданих за них голосів зайняли перші два місця. У Києві вибори відбулися у двох округах — Індустріальному № 7 та Промисловому № 15. Офіційно назвати обраних депутатів поки що не можна: йде підрахунок голосів. Вирішити все можуть соті частки процента.

Левко Лук'яненко — народний депутат

За попередніми даними, народним депутатом України по Нововолинському виборчому округу № 68 Волинської області обрано відомого громадського діяча України, Почесного голову Української республіканської партії Левка Лук'яненка. По Луцькому — Центральному виборчому округу № 65 ніхто із шести кандидатів не набрав необхідної кількості голосів. Отже, вибори тут не відбулися.

Або вчимося, або страйкуємо

Київська СШ № 187 бореться за виживання за індивідуальним планом. Там відбувся двогодинний мітинг, на якому владі всіх рівнів, а найперше Залізничного району Києва, було висунуто три вимоги. По-перше, закінчити ремонт, аби діти не вчилися в приміщенні, де йдуть аварійні роботи. По-друге, забезпечити школу елементарними технічними засобами, інвентарем і меблями. І, по-третє, поліпшити матеріальне становище вчителів. Останнє в руслі вимог освітянських страйкомів, що готують всеукраїнську акцію. Мітинг підтримали 12 шкіл району.

У них бал, у нас — міцні нерви

Торкаючись найбільшої проблеми, Віктор Пинзеник наголосив, що для нинішніх ціл немає економічних причин, однак триває протистояння: хто-кого? «Монопольні структури недовго правитимуть ба-

лом: у нас міцні нерви». Підготовлено п'ять податкових законопроектів, незабаром нормалізуються спотворені нині взаємини держави з бюджетниками, на часі — індексація заощаджень населення через приватизаційні сертифікати. Ці та багато інших проблем були в центрі уваги діалогу першого віцепрем'єра з лівійцями.

Від мікрофонів — з англійським акцентом?

Інформаційне агентство США і Корпус миру США в Україні розпочали чотиритижневий курс навчання англійської мови для депутатів Верховної Ради України.

Оволодіти розмовною мовою і умінням спілкуватися у суспільному та професійному контексті виявили бажання 24 народних депутати, які утворили дві навчальні групи.

Раз на місяць інформаційне Агентство США обіцяє спеціальні зустрічі для спілкування слухачів курсів з носіями мови у невимушеній обстановці.

Парад франківців

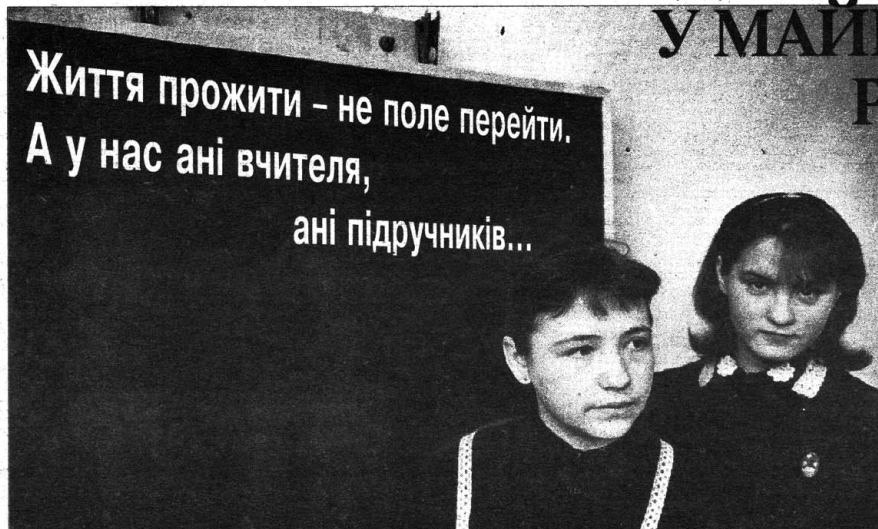
Можна лише поспівувати тим багатьом невдахам, котрі не потрапили на творчий вечір колективу Національного академічного театру імені Івана Франка, що відбувся на сцені «Українського дому». Вечір був присвячений 75-річчю нашого відомого театру. А те, що народу набилось більше, ніж могла вмістити зала «Українського дому», не зашкодило інтимній атмосфері, що викликається отим особливим настроєм, який називається: від душі актора до душі глядача. Блискучий парад акторських особистостей, до яких належать Богдан Ступка, Лариса Хороль, Юлія Ткаченко, Степан Олексенко, Богдан Бенюк, Анатолій Хостіков, Галина Яблонська, Микола Задніпровський та інші — вони взяли участь у фрагментах з відомих вистав, — це раз підтвердив, що театр актора і мистецтво високого стилю органічно притаманні франківцям.

Знову хабар?

Як стало відомо із достовірних джерел, за підозрою у скоєнні корисливого злочину (хабарництва) у робочому кабінеті затримано заступника міністра промисловості України Григорія Осауленка. Подоробиці — в одному з наступних номерів газети.

«ВТРАЧЕНИЙ НИНІ ДЕНЬ В ОСВІТІ — У МАЙБУТНЬОМУ РІК ЗАБЕРЕ»

Життя прожити — не поле перейти.
А у нас ані вчителя,
ані підручників...

В одній з київських шкіл одночасно подано заяви на звільнення 37 вчителів. Разом лише в столичних школах нині не вистачає 1084, а по Україні — 23 тисячі 639 вчителів...
(Матеріал про проблеми школи читайте на 5-й стор.)

Коментар тижня

Чому так мляво
обирали?
Розчарувалися...

Вибори народних депутатів України, що проходили в 55 округів, відбулися лише в 13. Оттак підсумок минулого тижня. Втім, не тільки тижня... А найкраще вкрай низька активність виборців є опосередкованою оцінкою діяльності нинішнього парламенту. Очевидно, виборці не тільки стомилися від перманентних виборів, а й від очікування ефективної роботи Верховної Ради. Надто вже затяглися розмови про необхідність виходу з економічної кризи, обіцянки добробуту. Виявившись довір'я своїм обранцям, громадяни дали їм карт-бланш. Але нічого не змінилося на краще, обіцянки залишилися тільки обіцянками, а карт-бланш кожен зрозумів по-своєму. Взаємні звинувачення політичних сил Верховної Ради, полярні погляди на реформи гальмує цей законодавчий процес. А спроби простувати шляхом реформ попитують та в політичному вирі в самому парламенті, то, як у Бермудському трикутнику, між структурами влади. А виборці... Ті, хто обрав свого депутата, чекають, що ось-ось життя зміниться на краще, що ось-ось парламент викопить, напешті, птаха їхнього щасття. Та ба — вислизує він з рук. А ті, хто не обрав, має змогу зробити це 20 листопада. Та не зробив... Зневірився, мабуть, виборці в тому, що поповнення виправить становище.

І, думається, на млин розчарувань, м'яко кажучи, лили «воду» непереміні «розборки» в стінах парламенту. Наприклад, ті, що стосувалися народного депутата України, колишнього виконувача обов'язків Прем'єр-міністра України Юхимія Звятицького, звинуваченого у маніпулюванні на свою користь сумою у 25 мільйонів доларів США... 25 мільйонів доларів порівнює чоловік з тими мізерними доплатами й компенсаціями, обіщаними урядом, на тлі космічного стрибка ціни на тлі оздоблення злиднів. І безрезультатні дебати в парламенті навколо цієї постанови Кабінету міністрів № 733 про підвищення ціни. Чи виникає, постає питання, бажання довіряти будь-кому із структур влади, піднісати когось у ті структури взаєм обійшок?

Земля наша. Вона також була предметом обговорення опосередковано — через спробу накласти вето на Указ Президента України Л.Кучми.

Єдиним минулого тижня значущим і знаменним політичним актом парламенту було — приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. А це напередодні візиту Президента України Л.Кучми до США має великий резонанс і вагу, дає деякі підстави сподіватися на одержання кредитів.

Але виборців, здається, однаково страшно — і від одержання цих кредитів і від недержання. В останньому разі, кажуть, Україна без допомоги ззовні не виживе, не вийде з кризи. А в разі одержання кредитів виникає питання: чи спрямувати їх на добро нації, чи знову-таки знайдуться бажачі, маніпулюючи владою, користуючись вільним доступом до державної казни, набивати світлі гл'яські кишені й рахувати в швейцарських банках? Хто ж платитиме по цих кредитах, а не нападки, онуки онуків...

А втім, обирати треба. Адже кожен народ заслуговує на своїх правителів.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Парламентська хроніка

До питання про землю і волю

Денне засідання 18 листопада

Під час півгодинної перерви в кулуарах парламенту поміжкани депутати висловили жаль, з приводу того, що в сейсовій залі не спостерігалося розуміння потреби когось швидко впорядкувати, поставивши в жорсткі рамки закону, чинну систему оподаткування. На їх погляд, лібералізація виробничі відносин через пом'якшення податкових ставок, скасування неправописних пільг, зміну структури податкової бази, можна випити негативні наслідки лібералізації ціни на споживчий ринок. Як не погодитися? Люди мають одержувати щомісячний дохід, що заховані всі сім'ї від регіональної самодіяльності стосовно ціноутворення. Тож чи доречно відкидати пропозиції уряду у цій частині? Проте ці народні депутати утрималися від пропозицій до кінця сесійного дня.

По перерві парламент має визначити долю Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарства». Саме цього дня слідував термін, протягом якого згідно з чинним законодавством було можна накласти вето на Указ Президента України, хоча в даному разі йшлося про його частину.

Свою позицію обстоюють фракції комуністів, соціалістів і аграрників, які становлять парламентську більшість. Передбачаючи опір з їхнього боку, Президент України змушений відвставити з

своєю Указу до резервнан на кіпталі: «Земля повинна належати тим, хто її обробляє». (Кому не спаде на думку, що літати мають належати літакобудівникам, ліки — фармацевтам тощо?)

Але Указ Президента не алаштує тієї сили навіть у такій редакції, оскільки розв'язання земельної реформи через приватну власність на землю відкидається їхнім програмно-політичними цілями. І спроба накласти вето на рад положень щодо прискорення реформування виробничі відносин на селі на ті підстави, що вони порушують норми земельного законодавства, а власне Указ суперечить Конституції України, тільки зайвий раз підкреслює гостроту питання.

Спалахнувши пристрастям, проте, як завжди, не дозволити Голові Верховної Ради Олександр Мороз, визнавши, що Земельний кодекс України та інші законодавчі акти держави не забезпечують дієвого механізму закріплення приватної власності на землю, він, утім, зазначив, що й Указ Президента України щодо цього недовсоднальний. Але не варто драматизувати: від помилки ніхто не застрахований.

Отже, народні депутати висловилися «за» чи «проти» проекту постанови «Про тимчасове зупинення дії Указу Президента України від 10 листопада 1994 року...», маючи на руках довідку Комісії з питань агропродовольчого комплексу,

земельних ресурсів та соціального розвитку села, а на меті — дискредитувати або привнести приватизацію землі. Щодо довідки, то вона відбивала слабкі місця, а не сильні сторони Указу. Забули зазначити, що Указ надає близько семи мільйонам селян право на придбання земельної частки, право приватної власності на земельний паї. Щодо намірів, то вони напевно чи відповідають волевиявленню селян, запалотаних сьогодні іншим: що одягти взимку на плечі. Тим часом про безконтрольний ринок землі, яким лякають народні депутати від мікрофонів, вони розповіли б значно більше і значно доказовіше, бо земля розкрадається на їхніх очах уже не перший рік. Одні народні депутати розуміють це, інші — удають, що розуміють. І тому голосування у сейсовій залі закінчилося нічим. А оскільки депутати вже порушили у процедуру, то про десятиденний термін уже не йшлося, і трапилися нагода перенести остаточне рішення на 29 листопада, чим і скористалися.

Прихильники рішучої реорганізації нинішньої системи оподаткування підсумували: спроба оголосити землю товаром породила ідеї, спроба оголосити робочу силу товаром здала попит бурю. Але без цього реформи в Україні не відбудуться...

Сергій ВУСАТИЙ.

З виступу Президента України Леоніда Кучми

НА УРОЧИСТОМУ ЗАСІДАННІ, ПРИСВЯЧЕНОМУ
ДНЮ ПРАЦІВНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА 18 ЛИСТОПАДА

Вельмишановні учасники урочистого засідання!

Хочу щиро і сердечно вітати вас, а в вашому представництві всіх працівників сільського господарства, галузей переробної і харчової промисловості, загальноосвітніх, вишколосподарських та обслуговуючих підприємств і організацій з професійним святом — Днем працівників сільського господарства.

Водночас хочу з усією відвертістю сказати, що мою участь у вашому засіданні продиктовано не лише урочистістю події, яку ми відмічаємо.

Як Президент і як глава держави, і просто як людина, корини якої назавжди залишилися в українському селі, маю перш за все низько вклонитися сільським трударям за важку працю, за терпимість у ці складні часи, які переживає наша держава.

Я далекій від того, щоб загравати з будь-якими соціальними верствами населення. Слова чинної відносин українським селянам обумовлені об'єктивним усвідомленням їх історичної і сучасної ролі в розвитку нашої суспільства, конкретних економічних та політичних аналізів.

У доповіді у Верховній Раді з асоціальним за непокоєнням наголошував, що ми не змогли розбудувати економічні підвалини незалежної України, запобігти її деіндустріалізації.

При цьому узагалом залишається однією з основних сил, які забезпечують нашу економічну суверенітет.

Йдеться, перш за все, про можливість самозабезпечення України продовольством, створення відповідного експортного ресурсу. Про суті це визначальний фактор, який підтримує енергію самовивантаження, дозволяє уникнути соціального вибуху, спричиненого зростанням цін на продовольство. Саме він лежить в основі політичної стабільності, яку нам вдається утримувати всупереч всім негараздам.

Ваше терпіння і природна самосвідомість є останнім запобіжником, який утримує суспільство від соціального вибуху, надає селу значимість найважливішого стабілізуючого фактору.

Ми не можемо відіграти ще одну виключно важливу суспільну роль села. Саме оці прости сільські люди, які не претендують на славу незламних поборокників та захисників української культури, залишаються виробкою багатьох поколінь нашими високої української духовності, народних традицій, всього того, що формує національну визначеність нашої держави. За умов кризи моральності суспільства цей чинник також набрав особливого значимості.

За все це велика і щира вам подяка. Однак ми не можемо ігнорувати і той факт, що аграрний сектор є найбільш розореним в нашій економіці. Він потребує докорінних змін і глобального реформування.

Ряд економістів звинувачують село в тривокучності економічних кредитів, беззоровому поглинанні фінансових ресурсів, дестабілізації цінової ситуації.

На жаль, для таких оцінок є об'єктивні підстави. Але виявля в цьому — не села, а існуючої загальнодержавної економічної системи. Більше того, саме село на сьогодні, як і виробок попередніх 70 років, є основним внутрішнім донором української економіки.

Державний державного бюджету, як правило, значною мірою компенсується несвоєчасними розрахунками держави з селом, відсутністю паритетів ціни, жорстким регулюванням ціни на сільськогосподарську продукцію.

Дотати держави на продовольчі товари фактично формувалися за кошти, які не поділяючи

лися сільським жителям. Така політика деформувала економічну систему, створило соціальну несправедливість, губить аграрний сектор.

Саме це першооснова низької заробітної плати в сільськогосподарських колективах, яка на сьогодні на третину нижча, ніж в промисловості, при непомірно важкій праці селянина. Надаючи йому в безоплатне користування присадибну земельну ділянку, як часткову компенсацію за роботу в колгоспі, ми змушуємо селянина відійти збільшувати інтенсивність та тривалість праці порівняно з промисловими робітниками.

Збереження такої економічної моделі — це шлях до подальшої саморуїни не тільки аграрного сектора, але й економіки загалом. Шонайменше двічі на рік ми змушені надавати великообсягові ємісійні кредити селу, які незабаром зривають ціни, обвалюють курс карбованця, провокують нову хвилю гіперінфляції з усіма негативними наслідками.

Ось чому першим Указом Президента, спрямованим на реальне оновлення економіки України став Указ про прискорення земельної реформи.

Я розумію, що ми маємо цілі покоління і керівників сільського господарства, і трударів, які сформовано колективною формою господарювання. І що їм не так просто сприйняти перебудову Указом зміни форми власності на землю. В мене немає сумніву щодо позитивної оцінки започаткованої революції у земельних відносинах через 5—10 років. А для мій сучасників скажу. По-перше, ви маєте чітко усвідомлювати, що у селянина є тільки один шанс позбутися суспільної експлуатації — стати власником землі та продукції, яку він виробляє.

В усіх інших випадках ви знову будете обурені, позбавлені можливості нормального цивільного працею створити свій добробут, забезпечити продовольством не тільки наш народ, але й значно посилити експортний потенціал країни.

По-друге, сито колективної власності в природі не існує. Це штучно створена суспільна ліжко. Така власність може бути утворена лише як добровільне об'єднання власності кожного. Саме в такій формі можуть продовжити існувати економічно ефективні колективні господарства, і люди похилого віку в них не будуть утримуватися. Почнуть виникати нові структури об'єднання сільськогосподарського виробництва.

При цьому ніхто не має намірів проводити деколективізацію за методами сумовисної колективізації 30-х років.

Президент і Уряд у здійсненні земельної реформи будуть суворо дотримуватися двох принципів.

Перший — земля має належати тим, хто її обробляє. Цей принцип буде працювати не тільки під час роздержавлення землі. В майбутньому будуть також діяти жорсткі державні регулятори земельних відносин.

Другий принцип пов'язаний із збереженням на сучасному етапі державного підтримки сільськогосподарського виробництва.

«Ми добре розуміємо, що відмовитися від такої підтримки відразу не можна. Але її форми мають докорінно змінитися. Державна не може усецілювати допомогу, підтримувати збанкрутілі господарства».

Стимулюватися має перш за все той, хто здатний забезпечити ефективне використання державної допомоги. Це стосується і вкрай складної проблеми — паритету на ціни.

Моя позиція тут однозначна — такий паритет повинен встановлювати ринок із застосуванням відповідних економічних регуляторів.

Щиро сподіваюся, що аграрні реформи Президента будуть усвідомлені і підтримані нашими селянами. Знаю, що обговорення Указу про земельну реформу проходило в парламентській комісії в гострій формі.

Сьогодні це питання розглядалося Верховною Радою України. Я здивований, що питання такої ваги розглядалося без представників Президента, міністра сільського господарства. Прикро, що керівництво Верховної Ради не вистачило здорового глузду утриматися від спроб зупинити природні і невротити економічні процеси. Зрозуміти, що ніхто не збирається розпродати землю на Бессарабію.

Дозвольте торкнутися і деяких інших питань поточної соціально-економічної та політичної ситуації.

Перше, про проблеми, що виникли у зв'язі із змінами у системі ціноутворення.

Те, що ми отримали сьогодні на товарному ринку, — це не ознака реформи, розпачатих новим керівництвом. Це розплата за зволання з реформами. Це наслідки велетенського інфляційного потенціалу, накопиченого за попередні місяці.

В минулому році, до речі, ніхто не проводив лібералізації ціни, а зросли вони значно вище, ніж зараз.

Я вже неодноразово торкався цієї проблеми і пояснював, що ціни не могли не зрости. Але в нас була ще можливість не допустити такого їх підвищення на продовольстві та інших товарах.

Назвіть лише дві причини такої перебігу подій.

Перша. Ми виявилися не готовими до опанування ціновою політикою на регіональному рівні.

Лише через відсутність виконавчої дисципліни і несвоєчасно реалізовані рішення Кабінету Міністрів місцеві владні економіка понесла втрати в розмірі 23 трильйонів карбованців, що це вище підняло цінову планку.

Друга причина — це диктат монополістичних структур, що опосередковують виробника сільськогосподарської продукції і покупця. Вам це добре відомо. Наведу лише такий приклад. Керівники Київського обласного управління лісового господарства разом з директорами двох переробних підприємств встановили без будь-якого обґрунтування у 2—2,5 раза вищі закупівельні ціни на м'ясо, ніж в інших регіонах. Такий волюнтаризм київських держав відлучи. В столиці сьогодні м'ясо коштує в 5 разів дорожче, ніж в Одеській області. Ціни на ковбаси в 4 рази вищі, ніж в Запоріжжі.

Такі дії практично межують з економічною диверсією. Органи прокуратури заради такої правопорушної пачки вчиняють. Мною дано доручення жакти адміністративних заходів.

Скажу і про те, в якій ситуації не на рівні вимог виявився Кабінет міністрів і перш за все Міністерство економіки. Вони не змогли забезпечити контрольований розвиток ситуації, якити необхідні супердіяльні заходи.

На сьогодні ситуація стабілізується.

Існують всі об'єктивні передумови до того, щоб ріст цін був зупинений.

Ми маємо діяти останній шанс вирватися з тугих лещат хаосу і жерництва. Використаємо його — вийдемо в цивілізоване русло розвитку. Не використаємо — ніколи не згадають нас нападками незлим тихим словом.

Дозвольте на цьому закінчити свій виступ, від усього серця, просто по-людському поздоровити вас із святом.

Дякую за увагу.

Замітки на полях документа

Постанову Кабінету міністрів читає і коментує член Президії Верховної Ради України

Кабінет міністрів України
Постанова від 22 жовтня 1994 р. № 736

Київ

Про розрахунки за природний газ, нафту і нафтопродукти, що надходять з Російської Федерації у IV кварталі 1994 р. і у 1995 році

Кабінет Міністрів України постановляє:
1. Погодитися з пропозицією Українського промислово-фінансового концерну «Славутич» щодо оплати ним вартості природного газу, нафти і нафтопродуктів, які надходять у IV кварталі 1994 р. і у 1995 році в Україну за угодами між Урядом України і Урядом Російської Федерації про торговельно-економічне співробітництво в 1994 році, а також за прямими оврами.

Міністерству зовнішніх економічних зв'язків передати на проєкт такої угоди на 1995 рік умови оплати концерном «Славутич» природного газу в обсязі до 10 млрд. куб. метрів, нафти — до 10 млн. тонн, нафтопродуктів — до 3 млн. тонн.
2. Надати концерну «Славутич» право закуповувати у вітчизняних підприємств товари за внутрішніми цінами з метою їх подальшої реалізації на експорт для проведення розрахунків за природний газ, нафту і нафтопродукти, що надходять з Російської Федерації.

3. Міністерству промисловості, Міністерству машинобудування, військовому промислово-комплексу і конверсії, Міністерству енергетики та електрифікації, Міністерству сільського господарства і продовольства, Державному комітету з матеріальних ресурсів, Державному комітету по харчовій промисловості, Державному комітету по нафті і газу забезпечити відвантаження концерну «Славутич» товари згідно з додатком.

Міністерству економіки передати виліцення концерну «Славутич» квот на порт зазначених товарів у 1995 році.
Міністерству зовнішніх економічних зв'язків надати відповідно до виділених квот концерну «Славутич» ліцензії на експорт товарів, які підпадають під режим капіталування та ліцензування.

4. Уповноважити концерн «Славутич» здійснювати експорт товарів за кодами ТН ЗЕД 22.07, 22.08, 27.07, 27.10.

5. Дозволити концерну «Славутич» експортувати зазначені у додатку товари без довідки обслуговуючого банку про їх переданню оплати.

6. Міністерству транспорту забезпечити першочергове виділення за заявками концерну «Славутич» і підприємств, що поставлятимуть йому товари, рухомого складу без справляння плати за першочергове виділення.

7. Концерну «Славутич» разом з Державним комітетом по нафті і газу підготувати і укласти контракт з Російським акціонерним товариством «Газпром» про умови і терміни поставки газу в 1995 році.

8. Міністерству промисловості, Міністерству машинобудування, військовому промислово-комплексу і конверсії, Міністерству енергетики та електрифікації, іншим заінтересованим міністерствам забезпечити укладення протягом місяця підприємствами, що входять до сфери їхнього управління, прямих договорів з концерном «Славутич» на купівлю природного газу, що надходить з Російської Федерації у IV кварталі 1994 р. і у 1995 році.

9. Державному комітету по нафті і газу забезпечити у відповідний термін укладення підприємствами, що входять до сфери його управління, відповідних угод з концерном «Славутич» на переробку нафти, що надходить з Російської Федерації, транспортування, зберігання і перевалки нафтопродуктів, транспортування і зберігання природного газу.

10. Установити, що:
товари, матеріали і продукція (роботи, послуги), що надходять (виконуватимуться, надаватимуться) до концерну «Славутич» за бартерними угодами, прибутковості за вартістю, яка дорівнює сумі витрат, пов'язаних з виконанням експортної частини контракту (включаючи вартість товару, сплачений податок на додану вартість, відсотки за банківськими кредитами, транспортні, страхові та інші витрати), і витрат, фактично сплачених за митними тарифами та процедурами.

товари, матеріали і продукція (роботи, послуги), що надходять (виконуватимуться, надаватимуться) до концерну «Славутич», прибутковості за вартістю, яка дорівнює вартості витрат, пов'язаних з їх придбанням (включаючи фактичні витрати на придбання валюти, відсотки за банківськими кредитами, транспортні, страхові та інші витрати), і витрати фактично сплачені за митними тарифами та митними процедурами.

11. Реалізація природного газу, нафти і нафтопродуктів згідно з цією постановою проводиться за принципом «Славутич» за прямими договорами.

12. Звільнити від обкладення податком на додану вартість під час переміщення через митний кордон України природний газ, нафту і нафтопродукти, що надходять до України за угодами, укладеними концерном «Славутич».

13. Концерну «Славутич» доквартально інформувати Кабінет міністрів України про стан розрахунків за отриманим природним газом, нафтою і нафтопродуктами з Російської Федерації.

Прем'єр-міністр України В. МАСОЛ
Перший заступник міністра Кабінету міністрів України І. ДОЦЕНКО

Додаток
до постанови Кабінету міністрів України
від 22 жовтня 1994 р. № 736

Перелік товарів, що експортуватимуться концерном «Славутич» для розрахунків за природний газ, нафту і нафтопродукти

Найменування товару	Код ТН ЗЕД	Кількість, тис. тонн	
		IV квартал 1994 рік	1995 рік
М'ясо та м'ясопродукти	02.01 — 02.10	50	200
Масло тваринне	04.05	50	200
Олія соняшникова	15.12		200
Цукор	17.01	200	1000
Спирт і горючі вироки, алк. дріб.	22.07 — 22.08	3	10
Нафтопродукти	27.10	700	3000
Хлориди	29.03		40
Етилен	29.01		30
Оцтова кислота	29.15		10
Азотні добрива	31.02		500
Поліетилен	39.01		25
Полінілхлорид	39.04		15
Чавун	72.01	50	250
Заготовки	72.07	90	450
Лист гарчечкатий	72.08		150
Лист холоднокатаний	72.09	30	
Катанка	72.13	30	150
Арматура	72.14	50	250

Перший заступник міністра
Кабінету міністрів України

(Документ друкується мовою оригіналу)

І. ДОЦЕНКО

Голова Комісії Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО:

«Надання постановою КМ концерну «Славутич» таких прав і пільг, на мою думку, веде до створення супермонополії в сфері внутрішньої і зовнішньої торгово-економічної діяльності, що є порушенням антимонопольного законодавства».

Зверніть увагу на пріоритети та пільгові умови, які надаються «Славутичу» даною постановою.

Перше. На 1995 рік «Славутичу» заплановано закуповувати і оплачувати природний газ в обсязі до 10 млрд. куб. метрів, нафти — до 10 млн. тонн і нафтопродуктів — до 3 млн. тонн.

При таких обсягах концерн «Славутич» надається виключне право закуповувати у вітчизняних підприємств товари за внутрішніми цінами (і) з метою їх подальшої реалізації для проведення розрахунків за природний газ, нафту і нафтопродукти.

Виникає запитання: а за якими ж цінами ці товари будуть продавати в Росії чи деінде, то ці ціни буде встановлювати і контролювати? Отже, можна припустити, що все віддається на розсуд керівників концерну, а можливо, і тих високопосадових осіб, що за ними стоять.

Друге. «Славутичу» дозволено експортувати українські товари без довідки обслуговуючого банку про переданню оплати (і). Хоча інші підприємства повинні це робити в обов'язковому порядку. Крім того, постановою КМ зобов'язує Міністерство транспорту забезпечити першочергове виділення за заявками концерну «Славутич» і підприємств, що поставлятимуть йому товари, рухомого складу такою без справляння плати за першочергове виділення транспорту (і).

Третє. Уважно прочитайте перелік товарів, що будуть експортуватися «Славутичем» для розрахунків за природний газ, нафту, нафтопродукти, згідно додатку до постанови КМ (продукти харчові, ліквіди, вироби, добрива, чавун, різні види металу і т.д.). І все це в одні руки! Більше того, відповідні міністерства і відомства зобов'язані забезпечити відвантаження концерну товарів згідно цього

додатку. Тобто, всіх змушують працювати на одного монополіста, одиначу, створюючи йому найбільш сприятливі умови.

Четверте. «Славутич» збирається закуповувати нафтопродукти у кількості до 3 млн. тонн і одночасно має право (згідно додатку постанови КМ) і продавати у IV кварталі 1994 року тис. тонн нафтопродуктів — до 3 млн. тонн.

Виникає декілька запитань. Для чого «Славутичу» закуповувати 3 млн. тонн нафтопродуктів, якщо стільки ж (і навіть більше) — 3,7 млн. тонн — він збирається продавати? Що за цим приховано? Хто і що з цього буде мати?

П'яте. Постановою КМ не встановлена відповідальність концерну «Славутич» за невиконання умов поставки нафти та природного газу в Україну.

Не передбачено, що експорт продукції повинен здійснюватися в обсягах, еквівалентних поставкам в Україну нафти і природного газу, з урахуванням індикаторів цін.

Встановлений шоквартальний термін для звітності концерну «Славутич» перед КМ про стан розрахунків за отриманим природним газом, нафтою і нафтопродуктами дає можливість для різноманітних зловживань, наприклад, «прокрутка» протягом двох—трьох місяців грошей і валюти через комерційні банки під великі проценти. У чий кишені потрапляють і на які рахунки осідають у таких випадках величезні суми — відомо. Тому термін чергового звіту, на мою думку, повинен бути не більше місяця, а проміжний — через кожні два тижні.

Сьооме. Згідно укладеної угоди між Україною і Росією (ст.3) про торговельно-економічне співробітництво в 1994 році, взаємобов'язані поставити найважливіших видів продукції на еквівалентній основі повинні здійснюватися з української сторони Державним комітетом з матеріальних ресурсів.

Сьооме. Мною встановлено, що проєкт вказаної постанови КМ був підготовлений з порушенням вимог положення про підготовку проєктів постанов і розпоряджень Кабінету міністрів України, за якими проєкт постанови, що стосується діяльності державних органів, повинен бути розглянутий і схвалений Президією Верховної Ради України.

жень Кабінету міністрів України, затвердженого постановою КМ від 8 липня 1993 р. № 523. Але не діяв чинний на наявні порушення, постановою була підписана Прем'єр-міністром В. Масолом і першим заступником міністра К. І. Доценком.

Прочитавши такі зауваження і роздуми, у читача може виникнути запитання і такого характеру: чи не є це спробою модернізувати систему зловживань посадових осіб у сфері економіки і отримання пільгових умов реалізації контрактів, надавши цьому забарвлення «закононості», отримавши монополію на право безконтрольного розподілу величезних державних ресурсів?

Мені відповіли на це запитання не по-доброму. У всьому світі відомий принцип роботи піщого годинника. Уявіть, що замість піску до великого «годинника» постійно надходять товари, які зазначені у додатку до вказаної постанови КМ і від декількох посадових осіб залежить, як цей «пісок» (тобто товари) буде пропускати через вузьке горло «годинника» (скуповуватися товари за внутрішніми цінами, а реалізовувати на експорт за найбільш вигідними). При цьому пам'ятайте, що скуплені товари — це наша з вами народна власність, значна частина якої у грошовому еквіваленті пішла під реалізацію привласністості невеликою купкою державних чиновників і так званих підприємців.

Потрапили до мене і деякі інші «цікаві» постанови КМ, підписані В. Масолом, та документи (квитанції президента корпорації «Республіка» І. Баканя за №№ 3/892, 3/893, від 19.10.94р.) з резолюцією Прем'єр-міністра на зразок «згоден» або «прошу терміново вирішити ці питання». Наприклад, постановою КМ від 15 липня 1994 р. № 486 «Про деякі заходи щодо забезпечення агропромислового комплексу пально-мастилинними матеріалами». На мій запит з вимогою представити висновки спеціалістів або експертів про економічну вигоду для України контрактів, які будуть підписані на основі цієї постанови, я отримав відповідь з КМ, що такої експертизи... немає, оскільки

її неможливо провести. Зате обсяги квот на продукцію, а це сотні тисяч тонн металу, феросплавів, продуктів, що йдуть на експорт для розрахунків, уже виділено нервовою монополією з видачею йому генеральної ліцензії.

Ці та інші постанови, які і діяльність деяких «супермонополістів», під які приймаються урядові рішення, викликали у мене сумніви стосовно економічної вигоди даних рішень для нашої держави. Тому зібрані матеріали я передав Президенту Леоніду Кучмі з поясненнями деяких цікавих моментів і фактів із життя окремих фірм («Славутич», корпорація «Республіка») і їх високих керівників.

Вивчивши ці та інші матеріали, а також врахувавши результати першого туру делегатів України і Республіки Туркменістан по погашенню боргу України за минулий рік і сплати Україною поставок з Туркменістану і за транспортування природного газу в 1994 році, Леонід Данилович Кучма 7 листопада видав розпорядження про проведення в розширеному порядку утворення і діяльності концерну «Славутич», корпорації «Республіка» та обставин, пов'язаних з прийняттям вищезгаданого постанови КМ.

Рішення Президента, на мою думку, є черговим кроком по захисту національних інтересів і наведенню порядку в державі. Перевірка проведення комісією на чолі з Першим віцепрем'єр-міністром, головою координаційного комітету по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю Євгеном Марчуком.

Відповідно до ст. 18 Закону України «Про статус народного депутата України», а продовжує з групою фахівців паралельну перевірку викладених обставин. Після її завершення матеріали будуть передані комісії, яку очолює Є. Марчук. Це дасть можливість зробити об'єктивні висновки, а встановленим фактам і діям посадових осіб дати відповідну юридичну оцінку.

Про результати перевірки доповім Верховній Раді України.

Запитуйте — відповідаємо

«Втрачений нині день в освіті — у майбутньому рік забере», —

вважає заступник міністра освіти України Олексій МОРОЗ

У «Голосі України» (№ 176 за 16 вересня цього року в матеріалі «Як відбудеться наше «сьогодні» в дитяч?») було надруковано відповіді заступника міністра освіти О.Мороза на запитання наших читачів. Пропонуємо вашій увазі відповіді ще на кілька запитань, які надійшли раніше. І ті, що їх надіслали читачі після названої публікації.

— Олексію Григоровичу, багатьом читачів цікавить питання шкільної форми. Про це, зокрема, запитав Марія Стахів з Житомирської області. Одні задоволені, що її немає, інші — навпаки, цюкують, доводять, що вона все-таки потрібна. Молява, крім того, що вона зручна й недорога, то ще й дисциплінує дітей. Як позиція міністерства в цьому питанні і ваша особиста?

— Це питання надзвичайно важливе, бо і справді, існує багато різних думок щодо форми. Тому було проведено соціологічне опитування серед учнів, їхніх батьків, учителів та керівників органів освіти про доцільність введення шкільної форми. Близько 75 відсотків опитуваних висловилися за те, що форма потрібна. Я особисто за те, щоб форма була і не тільки в школах, а й в усіх навчальних закладах. Подивіться на студента цих учень — і відразу зрозуміло, кого він представляє. Думаю, й студенти з гордістю носили б форму свого навчального закладу.

Свого часу Чернігівський камовий комбінат виготовив тканину, спеціально призначену для пошиття шкільної форми. Вона називалася «Сашко» — на костюми для хлопчиків та «Наталка» — на дівчачі костюми. Але через брак коштів ми не змогли її викупити і вона пішла на інші потреби. Згодом ми закупили вельвету партії тканини в Єгипті, організували конкурс на краще пошиття одягу для школярів різних вікових груп, кілька разів демонстрували моделі. Цікаво знати й думку дітей щодо нової форми. Тому спочатку невелику партію костюмів плануємо запропонувати школярам кількох районів однієї з областей.

— Анастасія Зарожан з Бердичева Житомирської області вважає, що «величезні соціальні зміни, які відбуваються нині в суспільстві, ставлять високі вимоги до навчання і виховання людини. Настав час вести у вчительській колективі і посаду психолога, соціолога». Як думка з цього приводу в Міністерстві освіти?

— Читач має рацію. Щоб навчати дітей орієнтуватися в складних ситуаціях, не помилитися у виборі майбутньої професії, школі потрібні й соціолог, і психолог. У міністерстві створено психоло-

гічну службу, яка готує відповідні положення, що передбачає введення цих посад в загальноосвітніх закладах. У деяких школах ці спеціалісти є, та тільки за рахунок якихось інших посад і сутю з ініціативи директора — офіційно до штатного розпису їх ще не введено. Причина та сама — немає коштів.

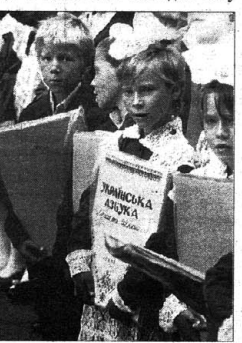
До речі, Київський педагогічний університет імені Драгоманова вже десятки років готує психологів і соціологів, які працюють у різних галузях виробництва.

— З листів відомо, що люди вболівають не тільки за майбутні своїх дітей, а й за сьогоднішні не їхні становище передовсім. Голова Лукашівської сільської Ради Чорнобальського району Черкаської області Федір Нимировський для доцільного розпорядження шкільними коштами та кращого планування роботи вчительського колективу пропонує надати шкільним школам статусу юридичного органу, а для фінансової самостійності відкрити в банку власний рахунок. Чи можливо і доцільно це?

— Законом «Про місцеве самоврядування» передбачено, що дитячі садки, школи-інтернати, частини ПТУ, а також сільські середні школи перебувають у комунальній власності і фінансує їх місцева влада. Через те досі й не доводилося вести мову про статус юридичного органу для школи. Школа не може мати фінансової самостійності, бо де ж вона братиме кошти на своє існування? Якщо зробити так, як пропонує автор, то треба міняти кадри, робити школи приватними...

Цікавий лист надійшов з Рогатинського району Івано-Франківської області від викладача допризовної підготовки юнаків. Вони пишуть: «Хоч посаду викладача допризовної підготовки в школах ліквідовано, ми на серйозній нараді вчителів вирішили готувати юнаків до служби в Збройних Силах України ще напередодні, не рахуючись із часом, аби наша оборона була надійною, а армія — найкращою в світі...»

— Це питання розглядали на сесії Верховної Ради попереднього скликання, було прийнято постанову про те, щоб викладача допризовної підготовки був у штаті навчально-виховного закладу, бо раніше його до школи направляли з райвійськкомату. Але допризовна підготовка ведеться тільки в старшокласниках і в школі не вистачає класів для того, щоб учитель відвічав потрібні вісімнадцять годин на тиждень. Посаду викладача ніхто не ліквідував, проте спостерігається відлив викладачів допризовної підготовки з навчальних закладів. Тому

нещодавно Комісія Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки за участю працівників Міністерства освіти України розглянула питання про статус викладача допризовної підготовки, який займатиметься не тільки навчальною діяльністю, а й проводитиме відповідну виховну роботу з патріотичного, прикладного, технічного та інших видів виховання учнів. Це поліпшить підготовку нашої молоді до виконання свого патріотичного обов'язку — захисту Батьківщини.

— Олексію Григоровичу, до того, як прийти в міністерство, ви, професор, працювали деканом факультету в Київському педагогічному університеті. Чи не шкодуєте ви за втраченим часом, відірваним від практичної роботи? Чи задоволені своєю роботою на посаді заступника міністра освіти?

— Я все життя віддав освіті і знаю її дуже добре, в університеті й нині маю свої години як викладач. Але на посаді заступника міністра мені працювати важко. Не тому, що незнайома робота. Україна переживає надзвичайно складний час, що дуже різко позначається насамперед на освіті. Це, мабуть, найвразливіше місце в країні. На жаль, не всі розуміють, що означає для держави освіта. А це її майбутнє. І втрачений нині один день в освіті — в майбутньому доповнюється одним роком. Крім того, одна річ розуміти, інша — щось робити. Тому найскладніше, що є в моїй роботі, — повити, спрямовати на розв'язання певного питання, а в кінцевому результаті виявиться, що це марна трата зусиль.

Наприклад, де ви бачили, щоб новий навчальний рік розпочався без підручників? А їх і досі немає. В цьому питанні немає жодних упущень ні з боку освіти, ні Міністерства освіти. Зразки підручників розроблено спеціалістами закладів і подано у виробництво. Причина їх відсутності — немає коштів.

Друге. Розпочався опалювальний сезон, а ми тільки за комунальні послуги та інші види оплати зобов'язані витрати на навчальні заклади в трильйонні карбованці! У нас немає коштів. Згадайте, минулого разу я називав цифру — 7,3 трильйона карбованців. Нам недодала держава і нам нічим платити. Те саме і з зарплатами вчителів.

Ми постійно порушували питання про оплату праці перед Верховною Радою, бо саме це спричинило високу плинність кадрів в системі освіти. В одній з київських шкіл одночасно подали заяви на звільнення 37 освітніх, всього лише в столичних школах не вистачає 1094 вчителів, а по Україні ця цифра сягає 23 тисячі 639... Ми сподівалися на підтримку Верховної Ради, але, на жаль, не всі депутати підтримали наші прохання про підвищення зарплати, посилюючись на загальні труднощі і Верховна Рада тільки відмінила декрет про зупинення дії ст. 52 Закону «Про освіту», в якій йдеться про деякі пільги освітянам.

Так, становище в освіті вкрай погане, ростуть борги, рідшають ряди вчителів. Тож треба негайно, на державному рівні розв'язувати гострі проблеми нашої освіти, повернути вчителів до школи, до хто ж тоді вчитиме наших дітей, яким буде майбутнє нашої держави?

Веселю вела
Марія ДАВІДЕНКО.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо забезпечення виконання рішень з питань реформування економіки України

Виходячи з того, що окремі органи державної виконавчої влади блокують заходи Кабінету Міністрів України щодо реформування економіки, адміністративно встановлюють монополію високих цін, які повинні формуватися самостійно за погодженням між виробниками і споживачами, що спричиняє протидію населення проведенню радикальних економічних реформ, постановляю:

1. Покласти персональну відповідальність за невиконання рішень Кабінету Міністрів України щодо проведення економічних реформ та за допущення галузевого впливу на формування монополію високих цін і тарифів на керівників міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, уряду Автономної Республіки Крим, голів областей, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів.

Установити, що посадові особи, винні у протидії рішенням Кабінету Міністрів України щодо реформування економіки, установленні монополію високих цін і тарифів, несут відповідальність згідно з чинним законодавством аж до увільнення з посади.

2. Антимонопольному комітету України разом з Міністерством економіки України подати у місячний строк пропозиції щодо заходів обмеження галузевого монополізму, зокрема, ліквідації структур, які здійснюють адміністративний вплив на підвищення цін, керуючись галузевими інтересами і нехтуючи інтересами громадян.

3. Міністерству економіки України разом із відповідними міністерствами, іншими центральними органами державної виконавчої влади за участю місцевих органів влади і самоврядування подати до 1 січня 1995 року пропозиції щодо забезпечення формування цін на основні види продукції, що виробляється в Україні, з урахуванням кон'юнктури ринку шляхом організації зриварів, біржової торгівлі та створення інших структур, що діятимуть на нових засадах.

4. Національному банку України подати до 1 січня 1995 року пропозиції щодо реалізації продукції на внутрішньому ринку України виключно за національною валютою.

Президент України
Л.КУЧМА.
м.Київ,
18 листопада 1994 року.

Микола ХОМЕНКО:

Люди перестають вірити державі

4 грудня відбулися вибори народного депутата України по Конотопському виборчому округу № 346 замість вийшового. Усього тут зареєстровано 8 кандидатів у народні депутати. Серед них провідний науковий співробітник Інституту держави і права Національної академії наук України М.Г. Хоменко.

У Конотопі добре знають Миколу Григоровича. Жителі міста три строки поспіль, починаючи з 1980 року, обирали його до вищого законодавчого органу України. І ось цього разу трудових колективів висуває кандидатуру Хоменка. Навпевне ж не з огляду на його колишні високі державні посади секретаря Президії Верховної Ради, керівника адміністрації Президента. Саме як депутат залишив він по собі добру згадку: принциповість у відстоюванні інтересів трудової людини, послідовною позицією при вирішенні питань виконавчої влади. Багато зробив для виконання наказів виборців. Цим і пояснюється нинішній високий рейтинг Хоменка у боротьбі за депутатський мандат.

Позаду перший тиждень передвиборчої кампанії. Кореспондент «Голосу України» попросив Миколу Григоровича розповісти про враження від зустрічей з виборцями.

— Скрізь, де мені довелося побувати у ці дні: зокрема, на швейній фабриці, вагономонотному заводі, у локомотивному депо, на садах жителів мікрорайону, — запитували одне і те ж: як жити далі? Чергове обвалює підвищення цін до краю загострило соціально-економічну ситуацію в місті. Я не почув жодного голосу на підтримку такої політики — люди вже перестають вірити державі, котра не здатна забезпечити бодай прожитковий рівень своїм громадянам, приборкати ажиотаж спекуляцій, навести порядок в Україні. Зрозуміло, що така обстановка і настрої трудящих ускладнюють передвиборчу агітацію. Однак робота йде за планом. Готують до зустрічі з колективом найбільшого у Конотопі підприємства, — заводу «Червоний металіст».

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Сумська область.

Нас знають усі

Концерн «Денді» працює з Вами і для Вас. Ми вітаємо заробляти гроші і бажаємо заробляти їх разом з Вами. І хай Ваші гроші працюють на Ваше реальне збагачення.

Унікальна можливість стати співласником найбагатшого у світі бізнесу!

Концерн «Денді» вперше пропонує передплату акцій для відкритого продажу

Вже сьогодні ми приймаємо депозитні внески від юридичних та приватних осіб на рахунок банку концерну «Денді». Сума внеску від приватних осіб не менше 10 млн.крб. Сума внеску від юридичних осіб 200 млн.крб. Процентна ставка залежить від суми та строку дії угоди.

Ми чекаємо Вас за адресою:
м.Київ, вул. Шорса, 15, корпус 1,
"Трайден банк" концерну «Денді».

Телефони:
269-99-63, 269-95-77

БОЇ ТРИВАТИМУТЬ, ДОКИ НЕ ВИПАДЕ СНІГ

Конфлікти

У вікторок у Пале — столиці Сербської республіки в Боснії зібрався парламент. Мета — обговорити ситуацію на фронтах після доміжнього мусульманського наступу. Напередодні було проведено мобілізацію сербів, утворено військово-польові суди. Передбачалося, що депутати оголошать воєнний стан. Однак тут думки розійшлися, бо, оголошуючи його, парламент мусить себе розпустити, і вся влада перейде до лідера боснійських сербів Радована Караджича. Тому, очевидно, народні обранці приймуть рішення про частковий надзвичайний стан.

Ситуація, що склалася в Боснії, поки що невтішна для сербів. Проти них, які і на початку війни, спільними силами воюють мусульмани та хорвати. Оглядачі стверджують, що мусульманський лідер Алія Ізетбегович, незважаючи на ембарго, все ж таки отримав зброю. Бо нашіе йому напередки вдалося б відвоювати у сербів навеликі території в Південній, Західній та Північній Боснії. Про те, що мусульманам постачають дедалі більше зброї, заявила й прес-секретар держдержпарламенту США Крістін Шеллі. Але, за її словами, Вашингтон тут ні при чому.

Водночас ООН стверджує, що Београд чітко дотримується ембарго з випуску боснійських сербів. Іншими словами, кинути на милість волею Радована Караджича зазнав першої сербії поразок на фронтах Боснії. Бо вже треба розраховувати, на власні сили та кошти. А їх, найімовірніше за все, захочуть.

Хоча мусульманам ще зарано тріумфувати. «Ми тільки розпочинаємо», — гонорити заявив один з мусульманських лідерів. На що головнокомандуючий сербською армією генерал Ратко Младич відповів: «Якщо мусульмани продовжать бої, то втратять і те, що мають». Коли сербам удасться мобілізувати свої ресурси (зараз вони мають 40 тисяч воїнів), то з їхньою бою варто очікувати контрнаступу (у мусульманській армії — 100 тисяч чоловік, а в хорватській — 50 тисяч). І, на думку спостерігачів, чим все може й завершитися в цьому році — в прірві Боснії ось-ось випаде сніг. Важається, що активними бойовими діями мусульмани хочуть змусити сербів віддати план розз'ясу Боснії, підтолений «власними силами». Нагадаю, що за цим планом сербам перепадає 49 відсотків території країни, в той час як нині вони контролюють приблизно 70 відсотків. Директор

Афінського інституту міжнародних економічних відносин Чара-лабос Парадініс вважає, що і сербам, і мусульманам бажалою отримати переговори напередодні майбутніх перевиборів.

Останні події в Боснії ледь не перервали Вашингтон та Москву. Держсекретар Крістофер заявив, що США підтримують мусульманський наступ, чим розгніваю Москву. Із Кремля притримую відхилити свої «снігні шоломи». Зараз начебто все вгамува-лося.

Поразка боснійських сербів призвела до гострих дискусій та сварок і в парламенті в Београді. Там опозиція, рупором якої є

Сербська радикальна партія Воїслава Шешеля, звинуватила депутатську більшість, уряд Радое Контича та Президента Саболана Міаошевича у зраді сербської ідеї. Однак і тут все вгамува-лося. Але, очевидно, Београд усе ж таки допоможе сербам у Боснії. «Якщо ситуація там буде критичною, що малоімовірно», — каже Мірко Стойчевич із Београдського інституту міжнародної політики та економіки.

У горах Боснії великий сніг іще не випав. Тож треба чекати бої.

Іван КОТУШ.

На знімку: а в Сараєво все чу-но автоматичні черги, а також «по-люють» снайпері.

Коротко

♦ Боснійські серби конфіскували 5 вантажних машин з ліками, що були на-правлені мешканцям Сараєва Міжнародним Червоним Хрестом, заявили у босній-ській столиці офіційні представники Верховного комісаріату ООН у справах біженців Кріс Яновський. Він назвав цей випадок безпрецедентним. За даними за-гребської штабу сил ООН, вантажні автомобілі були зупинені на сербському КПП біля сараєвського аеродрому «Вутир». Як припускають, медикаменти по-трапили на склад сербського госпіталю в Ліліє. Місцеві штаб-квартири Вер-ховного комісаріату домагаються їх повернення.

♦ Уряд Індії схвалив пропозицію японської фірми «Соні» про створення ком-панії з випуску та маркетингу електронної продукції — калориферів, радіодинаміків, комп'ютерної техніки. Початковий інвестиційний становитиме 10 міль-йонів доларів. У новій компанії японському капіталові належатиме 100 відсотків власності.

♦ Гонконг став найбільшим у світі інвестором економіки В'єтнаму. Загальний об'єм його капіталовкладень в СРВ — понад 440 мільйонів доларів. Донесення за цим показником лідером був Тайвань.

♦ Різке зниження в Японії ціни на радіотелефони, якими користуються дедалі більше мешканців, очікується вже у грудні. За оцінками урядових експертів, в-ахисна плата за користування цими зручними засобами зв'язку скоротиться на 50, а ценова ціна — на 10 відсотків. Зараз вони становлять у середньому 350 доларів, тим часом як у США — менше 55 доларів.

♦ У Кувейті розроблено п'ятирічний державний програму з подання термінової до-помоги 52 мільйонів жінок та дітей, доходи яких значно нижчі від прожиткового мінімуму. Згідно з офіційними даними, у цієї категорії населення країни вистачає коштів на скромне харчування та одяг.

Від «загальних питань» до конкретної допомоги

Вже чотири роки в наші держави пра-цює приватна неприбуткова організація «Проект економічної реформи в Україні» (ПЕРУ). Її було створено 1990 року з метою допомоги українським політи-кам і фахівцям у зусиллях, спрямованих на реформування економіки. Що ж зро-блює за цей проміжок часу? На цю тему — наша розмова з виконавчим директо-ром проекту в Україні Дейвідом СНЕЛ-БЕКЕРОМ.

— Ви працюєте в Україні порівняно трива-лий час. Чи можна вже вести мову про якісь результати вашої діяльності?

— Нашу програму започатковано 1990 року. Біля її витоків стояла група професо-рів Школи державного управління імені Дж.Ф.Кеннеді при Гарвардському універси-теті (США), зокрема професор з державної політики Вільям Хоган, який є керівником проекту. Наша мета — поширення належних знань серед економістів, тих, хто за-ймається громадською роботою, і такої ін-формації потребує. Для цього у Києві було засновано економічну інформаційну службу, покликану постачати статті, книжки, тексти законів та інші документи й дослідження з усіх аспектів економічної діяльності. Ми ак-тивно співпрацюємо з Кабінетом міністрів України, Мінекономіки, Мінфіном, Міністер-ством зовнішньоекономічних зв'язків, Фон-дом державної, іншими урядовими устано-вами. Ми створили велику бібліотеку у Ки-єві, де є понад 4000 статей, законів, книжок з різних аспектів економічної реформи та за-

Співробітництво

рубійного досвіду з цих питань. Ще одним напрямком нашої діяльності є випуск регу-лярних щомісячників «Приватизація в Україні» та «Український бюлетень з еко-номіки та законодавства», що виконують як українськими, так і англійськими мовами. Я-кий видає, покликані ознайомити україн-ських фахівців з досвідом економічних ре-форм в інших країнах. Нещодавно ми започа-тували ще одне видання — «Україн-ський моніторинг», яке містить статті з аналізом стану української економіки. Крім того, ми організуємо роботу в Україні західних експертів, стажування україн-ських політиків та економістів у США, аме-риканських — в Україні.

— Останнім часом в політичному та еко-номічному житті нашої держави сталися ве-ликі зміни. Як це позначилося на роботі ва-шої організації та її планах на майбутнє? — Наша мета і буде та ж сама — до-помогти економічним реформам в Україні. Звичайно, багато що змінилося. Приміро-м, якщо раніше ми запрошували західних ек-спертів, які приїжджали на кілька днів і об-говорювали загальні питання, то тепер — і ми це чудово усвідомлюємо — такі заходи тільки заважають працювати людям тут, в Україні. Процес розвитку реформ і створен-ня законодавчої бази — триваллий і копіт-кий. Якщо той чи той експерт працює тут, він має працювати тривалий час, щоб нада-ти реальну допомогу в реформуванні украї-

Власкорми повідомляють

Хто стане мером Будапешта?

— Останні чотири роки ми керували, перебуваючи в опози-ційній меншості, — заявив нинішній голоний мер Будапешта Габор Демжі. — Тому у розв'язанні багатьох питань змусили були йти на компроміси.

Так відрегував молодий «Робітко» столиці на критику опонентів сто-совно роботи мерії та її лідера за попередні роки. Минулого тижня в Угорщині розпочалася виборча кампанія голів місцев-ських органів самоврядування. Звичайно, поглядом багатьох прикути насампе-ред до Будапешта, адже саме він є своєрідним барометром для регіонів. На пост головного мера вже висунуто 8 кандидатів. Але на сьогодні най-більш реальні шанси на перемогу у трьох — Габор Демжі, Етєлє Барата, котрого підтримують три провідні партії країни, в тому числі правляча со-ціалістична, і мусульманська опозиція — Яноша Латорі. Згідно з даними со-ціологічних досліджень, сьогодні за першого віддали б голоси 37 відсотків опитаних, за другого — 17 і за третього — 15. Четвертий кандидат — представник партії Аріонів господарів Янош Сабов набрав лише 2 відсотки прихильників.

Кожен з трьох основних претендентів, як і належить, має свою програ-му розвитку столиці. Приміром, у Габора Демжі її обсяг становить понад 100 друківних сторінок. Та попри різні підходи, проголошування цих у-хислових планів, забезпечити краще функціонування всіх життєвих арте-рів Будапешта та поліпшення добробуту його мешканців. Щоб ширше і всебічно донести наміри претендентів до загалу, угорське телебачення щоп'ятиці організовуватиме їхні очні зустрічі у прямому ефірі. Вибори відбудуться 11 грудня.

Будапешт.

Микола ГОРВАТ.

Реклама

Изготовим и реализуем:

ПАКЕТЫ П/ЭТИЛЕНОВЫЕ,

а также пленку п/этиленовую; трубы п/этиленовые; полипропилен; купим: экструдер; линии для пр-ва пакетов.

Тел.: (0642) 54-15-90, 54-41-09, 54-40-51. Факс: (0642) 54-73-02.

Арбитражним судом Сумської області пору-шено справу №24/7-б за заявою кредитора — державної податкової інспекції по Сумському району Сумської області — про визнання банкру-том малого приватного підприємства «Віктор і К», яке розміщене за адресою: 245307 Сум-ська область, Сумський район, с.Стецівка, р/рахунок 468317 в Сумському відділенні АК АПБ «Україна».

Претензії можливих кредиторів і заяви сана-торів приймають протя-гом місяця з дня опублі-кування цього оголо-шення за адресою: 244000, м.Суми, вул. Горького, 2, Арбі-тражному суду Сум-ської області.

Арбитражним судом Чер-каської області (г.Черкаськи, ул.Шевченка, 307) возбу-джено дело № 845/5 по зая-вленню Черкаського прибо-ростроительного завода г.Черкаськи о признании бан-кротом производственно-коммерческой фирмы «Ру-стэм» (257000, г.Черкаськи, ул. Шевченко, 293, директор фирмы Гозалов И., зам. ди-ректора — Загородний П.М.); р/с № 1468806 в Региональ-ном управлении ПИБ г.Чер-каськи, МФО 354091.

Претензии кредиторів и заявления санаторов при-нимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Арбитражний суд Рівнен-ської області порушив справу № 4/16-Н від 06.05.94 р. про визнання банкрутом МП «ЛД» (ро-зрахунковий рахунок 468079 у Рівненському фі-ліалі кооперативного банку «Восток»).

Претензії кредиторів при-ймають протягом двох міс-ців з дня опублікування чо-го оголошення за адресою: 266023, м.Рівне, вул.Ві-дська, 10. Арбитражний суд Рівненської області.

Арбитражним судом Полта-вської області (314000, м.По-лтава, вул.Зігнєна, 1) порушено справу № 810/5, від 7.09.94 року за заявою кредитора — державної податкової інспекції по Київському району м.По-лтави — про визнання банкру-том МПТ «Меркурій» — юри-дична адреса якої: 314000, м.Полтава, пер.Хорольський, 16, к.109, р/рахунок № 1468806 у Полтавському ак-ціонерному банку «Полтава-банк», МФО 331489.

Претензії можливих креди-торів і заяви санаторів при-ймають протягом місяця з дня опублікування цього оголо-шення.

Віс іхтер'ю

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

Акціонерний банк «Бонус-Банк» оголошує статутний фонд — 100 млрд.крб. Інформація про емісію акцій (третій випуск) акціонерного банку «Бонус-Банк»

І. Характеристика емітента

Акціонерний банк «Бонус-Банк» створений рішенням установчих зборів 15 квітня 1993 року у вигляді акціонерного товариства відкритого типу і зареєстрований Національним банком України 22 жовтня 1993 року за № 202.

Тепер АБ «Бонус-Банк» має статутний фонд 12,0 млрд. карбованців, перша емісія в сумі 0,5 млрд. крб. та друга емісія акцій в сумі 11,5 млрд. крб. сплачені сповна.

Вищий орган банку — загальні збори акціонерів. Акціонерами АБ «Бонус-Банк» є юридичні та фізичні особи.

Рада і правління банку керують діяльністю банку в рамках повноважень, наданих їм загальними зборами акціонерів та статутом банку.

Очолює правління голова — Волинець Ірина Михайлівна, освіта вища економічна, стаж роботи в банківській системі — 14 років.

Головний бухгалтер банку — Луценко Олена Георгіївна, освіта вища економічна, стаж роботи в банківській системі — 17 років.

Кількість службовців АБ «Бонус-Банк» станом на 10.11.1994 року — 32 особи.

Аудитором банку є АО «Наудит — Україна», м.Київ, ліцензія Аудиторської палати України серії АБ — 000039 від 3.02.1994 року.

Місце розміщення банку:
253160, м.Київ, пр.Возз'єднання, 15.

ІІ. Опис ділової активності

Акціонерний банк «Бонус-Банк» створено з метою підвищення ефективності підприємницької діяльності клієнтів банку, удосконалення економічних відносин в умовах ринку шляхом забезпечення юридичних осіб і громадян фінансовими та банківськими послугами, прискорення їх розрахунків з партнерами та зміцнення фінансово-банківської системи України.

АБ «Бонус-Банк» є кредитно-фінансовою установою і входить до єдиної банківської системи України.

Основа політики АБ «Бонус-Банк» — надійність і прибутковість.

АБ «Бонус-Банк» надає такі банківські послуги: розрахунково-касове обслуговування, кредитування, депозитні вклади у національній валюті.

Діяльність АБ «Бонус-Банк» спрямована на одержання прибутку, достатнього для виплати дивідендів акціонерам, та ведення справ банку на засадах самофінансування.

Підсумковий обіг коштів АБ «Бонус-Банк» за балансом за 10 місяців 1994 року становить 1 670,3 мільярда карбованців.

Простроченої заборгованості кредиторам і за платіжками до бюджету на момент прийняття рішення про випуск акцій банк не має.

Адміністративних та економічних санкцій на АБ «Бонус-Банк» не накладали.

Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, АБ «Бонус-Банк» витримує з часу його створення, що свідчить про фінансову стабільність.

ІІІ. Дані про емісію цінних паперів

Відповідно до рішення загальних зборів акціонерів від 15 листопада 1994 р. (протокол № 14)

про збільшення статутного фонду до 100 млрд. крб. здійснюється третій випуск акцій банку загальною вартістю 88 млрд. (вісімдесят вісім мільярдів) крб.: 870 000 штук простих іменних акцій та 10000 привілейованих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 (сто тисяч) карбованців кожна.

Акції першого та другого випуску АБ «Бонус-Банк» будуть змінені на акції третього випуску за номіналом.

Прості іменні акції третьої емісії випускаються серією АБ-3 порядковими номерами 000 001 — 870 000; привілейовані акції — серією АБП-3 порядковими номерами 00001 — 10 000.

Акції розповсюджуються шляхом відкритої передплати, власниками простих іменних акцій можуть бути юридичні і фізичні особи.

Передплатниками привілейованих акцій можуть бути тільки працівники АБ «Бонус-Банк», які мають право на одержання фіксованих дивідендів, але не мають права брати участі в управлінні банком.

Засновники АБ «Бонус-Банк» згідно зі статуту банку протягом двох років повинні бути власниками акцій банку на суму не менш як 25 відсотків статутного фонду.

Термін передплати акцій з 25.11.1994 року по 25.05.1995 року.

У разі перевищення або недосягнення рівня передплати вирішення цього питання відноситься до компетенції загальних зборів акціонерів.

Перший місяць передплати здійснюватимуть за початковою вартістю 120 000 карбованців, потім акції реалізовуватимуть ринковим курсом.

Для придбання акцій юридичним особам необхідно, згідно з вимогами Національного банку України, надати разом з аудиторським висновком про фінансовий стан і платоспроможність такі форми бухгалтерської звітності:

1. Баланс підприємства — форма № 1.
2. Літ про фінансові результати та їх використання — форма № 2.

3. Звіт про фінансово-майновий стан підприємства — форма № 3.

Бухгалтерська і фінансова звітність надається юридичними особами безпосередньо перед датою здійснення аквезу.

Юридичним особам заборонено використовувати для придбання акцій бюджетні кошти, а також кошти, одержані в кредит або під заставу.

Фізичні особи сплачують повну вартість акцій за ринковим курсом на час придбання акцій.

Під час внесення коштів громадянам при собі потрібно мати паспорт.

Часткову плату вартості акцій оформлюють угодою про це, а після повної оплати акцій видають сертифікати за підписами голови правління і головного бухгалтера, засвідчених печаткою банку, який має дані про емітента, акціонера, кількість придбаних акцій та їх загальну номінальну вартість.

Кількість акцій, що належать одному засновнику банку, не повинна перевищувати 35 % статутного фонду АБ «Бонус-Банк». Частка одного акціонера у статутному фонді не повинна перевищувати 5 відсотків.

Продаж акціонером своїх акцій іншому власникові обов'язково реєструється в 10-денний термін в банківській книзі обліку. Без такої реєстрації угода купівлі-продажу простих іменних акцій не набирає чинності.

При переоформленні акцій (сертифіката) на ім'я нового власника або відновленні статутується комісійна плата.

Сума продажу акцій понад 5 % від суми статутного фонду АБ «Бонус-Банк» потребує обов'язкового погодження з правлінням банку.

На загальних зборах акціонерів голосування проводиться за принципом: одна акція — один голос.

АБ «Бонус-Банк» надає акціонерам пільги:

1. Придбання акцій наступної емісії за номінальною вартістю, на суму наявного пакета акцій.

2. Надання позачергових кредитів під заставу пакета акцій, які належать акціонеру.

3. Надання банківських гарантій акціонерам під заставу пакета акцій.

4. Пільгове розрахунково-касове обслуговування.

5. Надання права участі у розигранні призового фонду «Бонус».

6. Безкоштовне надання юридичних, інформаційних та інших консультативних послуг з питань банківської діяльності.

Дивіденди нараховуються на номінальну вартість акцій. Виплата дивідендів за акціями проводиться щоквартально, через 2 тижні після прийняття рішення загальними зборами акціонерів про їх розміри і порядок виплати.

Перед виплатою дивідендів, відповідно до умов призового фонду «Бонус», правління банку проводить розиграння призів для акціонерів.

Дивіденди акціонерам виплачуються перерахуванням на банківський рахунок, поштовим переказом або ж готівкою у касі банку, його філіалі у національній валюті, яка діє в Україні на момент сплати.

Юридичним особам дивіденди виплачуються тільки безготівковим розрахунком.

Фінансові ресурси, одержані внаслідок емісії цінних паперів, будуть використані для збільшення обсягу активних операцій банку, для вкладення в ефективні і надійні фінансові проекти, а також у розвиток банку і мережі його філій.

ІV. Чинники ризику

Приймаючи рішення про придбання акцій АБ «Бонус-Банк», треба врахувати такі чинники ризику:

— погіршення загальноекономічної ситуації в Україні;
— підвищення ставок оподаткування комерційних банків.

V. Організація розміщення акцій

Розміщення акцій третього випуску АБ «Бонус-Банк» здійснюється банком самостійно за адресою:

Київ-160, пр.Возз'єднання, 15.
Тел.(044) 550-40-98; факс (044) 550-20-00.

ПAREX BANK

Без проблем и формальностей!

- ПРОДАЕМ КАРБОВАНЦІ ЗА ВАЛЮТУ Тел.222416, 222264
- ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦІ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ Тел.229561, 213540
- СПРАВИ К УРСАХ Тел.281463
- ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ Тел.283659
- АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ Тел.284330

Филиал "Лаймдот": ул. Кр.Барона 20/22, Рига, Латвия
Тел.: (0132)-222264, 222416, Факс: 281595
Телекс 614567 LAIM SU

ФІРМА РЕАЛІЗУЄ НЕФТЕПРОДУКТИ

Минимальная партия - 1000 тонн.

Тел. (0642) 54-22-19, 54-03-21

«Научно-производственное коммерческое предприятие «БКФ»

ИЗГОТОВИТ из полиэтилена: пленку-рукав шириной до 1500 мм, пакеты хозяйственные, обложки для тетрадей, мешки и вкладыши транспортные, пробку-винную и коньячную;

ПРИБОРЕТЕТ линию рукавной пленки.

г.Рубежное Луганской обл., ул.Ленина,4.
Тел.(06453) 5-21-61, 5-50-37;
тел./факс 5-14-71.

ВНИМАНИЮ руководителей транспортных организаций и частных лиц

Реализуем со склада в Чернигове:

ГАЗОБАЛЛОННОЕ ОБОРУДОВАНИЕ НА СЖАТЫЙ ГАЗ для пассажирских автобусов, автомобилей ЗИЛ, ГАЗ, в комплекте 8 ОБЛЕГЧЕННЫХ баллонов.

Обращаться по телефону (8-046-22) 3-45-53.

Оренда підприємства «Біолік»

пропонує всім торговельним підприємствам України настійку «Зубрилка» місткістю 40^л в необмежений кількості. Пляшки і ящики покупця. Відпуск проводиться за попередньою оплатою або за договірними відношеннями під реалізацію.

За довідками звертатися на адресу:

м.Ладизин, Вінницької обл., вул. Леніна, 118;
тел (04343) 6-26-82, 6-49-33; 6-17-54. Факс (04343) 6-10-41.

Реклама в газеті «Голос України»

Телефон 441-89-34.
Факс 449-85-62.

портативные и стационарные с любыми шрифтами и ленту.

Тел. в Киеве (044) 412-16-70.
Тел. в Черкассах (0472) 47-43-22.

Відлуння війни

Пошуковці «Обеліску» в місцях найзапекліших боїв на околицях Києва знайшли цього року останки 34 бійців, шестеро з яких загинули у 1941 році, а 28 — у 1943. Встановлено імена двох із них.

Кролюк Павло Степанович, старший сержант, командир взводу, загинув у жовтні 1943 року, останки знайдено у траншеї на південний схід від села Петровське (раніше — Дмитрівка) Вишгородського району.

Рудь Федір Олександрович, 1924 року народження, загинув у вересні 1943 року в лісовому масиві на північний схід від села Рови Вишгородського району.

З ініціативи асоціації пошукових загонів «Обеліск» у лісі поблизу Кончі-Заспи відбулося перепоховання останків радянських солдатів. Віддати данину поваги загиблим у боях зібралися ветерани війни, учні місцевих шкіл та курсанти училища зв'язку. В церемонії взяли участь віцепрем'єр-міністр України І. Курас, голова Ради організації ветеранів України генерал армії І. Герасимов.

Гумен Київської духовної академії отець Ярослав відправив панахиду по воїнах і освятив їхні могили.

Фото Сергія СТАРОСТЕНКА.

ТУ-334: до випробування готовий!

Готують до випробувань перший дослідний літак ТУ-334 — один з кращих лайнерів світу, розрахований на 102 пасажирів. Створюватиме такі літаки спільне російсько-українське акціонерне товариство «ТУ-334—Південь». Якщо конкретніше, то за обопільного розробку, серійне виробництво, продаж, а також обслуговування літаків ухвалив Київський державний завод, запорізьке підприємство «Мотор—Січ», запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес» та російські АТ «Авіаційний науково-технічний комплекс імені Туполева», «Таганрозька авіація» та комерційний банк «Російський кредит».

Франц ДАНИЛЕВИЧ.

«Полісервіс» — на висоті

Жіночі трикотажні костюми, сукні, чоловічі светри, багатий літній асортимент — все це виробить виробничо-комерційного підприємства «Полісервіс» з Ковеля. Ось уже більше трьох років ця приватна фірма на імпортованих в'язальних машинах виготовляє за місяць не менше трьох тисяч одиниць трикотажних виробів, різних фасонів та кольорів. Приймаючи тут і індивідуальні замовлення. Особливо багатий вибір дитячого трикотажу, який користується високим попитом. Вироби виготовляють з високоякісних та різнобарвних матеріалів, закуплених у Польщі, Німеччині, Болгарії. Робота «Полісервісу» — добрий приклад, як у нинішніх складних економічних умовах можна високопродуктивно працювати, випускаючи потрібну людям продукцію. Директор підприємства Ганна Підкаміна каже, що фірма може щомісяця виробляти більше 6 тисяч одиниць трикотажу.

Богдан БЕРЕЖКА.

Вінницька область.

Тепер вивчимо рідну мову

На загальних зборах відділення літератури, мови і мистецтва Академії вищої школи України завідувачем кафедри української мови Рівненського державного педагогічного інституту, доктора філологічних наук Каленки Шулжук односторонньо обрано академіком. Виходець із польського села, Каленки Федорович став першим у Рівненській області мовознавцем, удостоєним цього найвищого у науковому світі звання. Він — автор кількох книг, численних публікацій у колективних збірниках, спеціальних журналах.

Тепер, маючи такого академіка, мешканці Рівненщини збираються безумовно виконати закон про державну мову. А то все ніяк не відважувалися...

Рівне.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Заради консолідації партій

Зібратися всі партії до «одної хати» вважає за необхідне голова Запорізької обласної Ради народних депутатів Вітчеслав Похвалський, виділивши кожній із них, пропорційно до кількості членів, «житлову площу». «Хай труться шодня, в карті грають, у доміно, чи «чарку» п'ють, але знаходять консенсус у той хаті», — напівжартома, але по-життєво мудро каже Вітчеслав Володимирович.

Саме питання консолідації зусиль усіх політичних течій на Запоріжжі готувати обговорити наступного тижня голова обласної на зустрічі з керівниками партій, рухів та громадських організацій.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Філін, Рожевий Фламінго і вся королівська рать

«Осінній студентський бал» — так називається святковий вечір у Палаці культури «Україна», присвячений Дню студента. З привітаннями відрив свято мер Києва Л.Косаківський. А потім розпочається казковий бал.

На ньому було все: і королівська високість Золота Осінь у дворницькому оточенні, незрівнянний Філін Сергія Півня, Рожевий Фламінго Олени Свиридової, символічна дощ у трьох самотніх нот ля-фа царівної Анжели Варум, Ліпко і романтичний Валерій Меладзе, який спокушав пошуками своєї другої половини на екзотичних островах.

Київська Полонія сьогодні й завтра

У Києві п'ять зареєстрованих громадських організацій громадян України польського походження, що об'єднують людей різних поглядів і переконань. Це зокрема Спілка поляків Києва, Культурно-просвітницьке товариство імені Адама Міцкевича, товариство «Згода», товариство «Солідарність» та католицьке товариство «Полонія».

Недавно керівники перших чотирьох організацій зібралися в міській бібліотеці імені Адама Міцкевича, що вже давно стала справжнім центром польської культури в Києві, з метою обговорити наразі питання про координацію подальшої роботи цих організацій та їхнє подальше співробітництво. На засіданні було прийнято рішення про створення Координаційної ради згаданих польських організацій Києва, а також

Побували гості й у божественному світі оперного мистецтва Братів Приймачів. Кому із присутніх не хотілося потанцювати разом із дуетом «Ю» нічним містом або побарабанити разом із дуетом «Ю» нічним містом акомпанюючи співом, який згадав тепле літо елеганти Микола Гнатюк, акомпанюючи разом з іншими учасниками «чудового святого осіннього вечора» пірнати у феєрію музичного мистецтва.

Отже, свято вдалося завдяки йти учасникам, а особливо організаторам — Комітету у справах молоді міста Києва та іншим молодіжним організаціям, звичайно, спонсорам.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Київська Полонія сьогодні й завтра

Побували гості й у божественному світі оперного мистецтва Братів Приймачів. Кому із присутніх не хотілося потанцювати разом із дуетом «Ю» нічним містом або побарабанити разом із дуетом «Ю» нічним містом акомпанюючи співом, який згадав тепле літо елеганти Микола Гнатюк, акомпанюючи разом з іншими учасниками «чудового святого осіннього вечора» пірнати у феєрію музичного мистецтва.

Отже, свято вдалося завдяки йти учасникам, а особливо організаторам — Комітету у справах молоді міста Києва та іншим молодіжним організаціям, звичайно, спонсорам.

Спорт

Канікули ще не наспіли

Першість країни. Третя ліга. 21-й тур. ЦСКА — Система-Борекс — 1:0, Дністер — Трансіндекс — 1:1, Лада — Нива — 0:4, Таврія — Керамік — 2:1, Металург — Авангард Жд — 1:0, Торпедо — ФК ААЗ — 2:1, Оскода — Фетровик (невкая гостей), Шахтар — Хутровик — 2:4, Авангард Пр — Сула (невкая гостей), Вагенобудівник Ст — Вагенобудівник Кр — 2:2.

Першість країни. Друга ліга. 22-й тур. Чорноморець-2 — Медіта — 1:1, Таврія — Шахтар — 0:0, Артанія — Металург Кт — 2:2, Меліоратор — Динамо Лг — 0:0, Чайка — Віктор — 2:0, Динамо Сх — Сіріус — 3:0, Титан — Газітник — 3:0, Металург Кч — Галичина — 2:0, Дружба — Десна — 1:1, Азовець — Явір — 0:2.

Першість країни. Перша ліга. Пропущені матчі. Буковина — Динамо-2 — 1:0, Скала — Борсфен — 0:2.

Чемпіонат країни. Вища ліга. 17-й тур. Темп — Кремль. 1:2. 3000. 0:1. Фелькс (48), 1:1 Барановський (84), 1:2 Кордоний (85). Верес — СК Миколаїв. 1:0. 4000. Шапранец (76). Зоря-МАЛС — Торпедо. 0:0. 2000. Металург — Крибас. 0:2. 3500. Попович (47), Лютій (75). Дніпро — Шахтар. 2:0. 3000. Максимов (45), Жеженар (51). Чорноморець — Таврія. 4:0. 1200. Гусев (11, 29), Колесниченко (42), Мусолітін (78). Нива Вд — Карпати. 1:1. 7500. 0:1. Валенко (61), 1:1 Заряний (85, з пенальті). Волинь — Нива Тр. 2:1. 1000. 0:1. Яворський (65), 1:1 Деніс (74), 2:1 Соколик (80). Динамо — Прикарпаття. 4:0. 2500. Леоненко (19), Шран (31), Хомин (56), Шкапенко (89).

	В	Н	П	Г	О
Динамо	12	4	0	40-14	40
Шахтар	12	2	2	36-10	38
Дніпро	11	2	3	29-17	35
Чорноморець	9	4	4	28-16	31
Таврія	9	2	6	37-23	29
Крибас	8	3	6	15-11	27
Кремль	8	3	6	21-18	27
Торпедо	8	1	8	21-24	25
Верес	7	3	7	21-30	24
Нива Вд	7	1	9	21-19	22
Карпати	5	6	6	15-19	21
Прикарпаття	5	4	8	18-27	19
Зоря-МАЛС	5	3	9	22-33	18
Металург	4	4	9	20-32	16
Нива Тр	4	3	9	18-23	15
Волинь	4	2	11	13-30	14
Темп	3	4	10	13-20	13
СК Миколаїв	4	1	12	12-34	12

Формально учасники національного чемпіонату відіграли рівно половину турнірного шляху. Перше коло фінішувало. Але, як відомо, в перший день зими буде зіграно пропущені матчі між «Динамо» і «Дніпром» у Києві, а в Тернополі переграти заощадніший поєдинок, який свого часу набрав стільки галасу, місцева «Нива» і «Шахтар».

Обидві зустрічі задати суттєво вплинути на розподіл місць у лідируючій групі. У разі успіху донецький, як за логікою після двох поразок поспіль від конкурентів мають реалізуватися в очей прихильників, і невдачі киян перші стануть осінніми чемпіонами. Однак, гадаю, динамічні, котрі буквально на останньому віражі обійшли «Шахтар», демонструючи силу і міць, навряд чи виступять з рук перше місце.

Кияни, з усього видно, у досить хорошій формі. І в цьому турі достатньо впевнено і грамотно переграли «Прикарпаття», котрі нічим не підрішили свої великі амбіції. Гості поступалися лідерів за всіма компонентами гри. Чимало елементарних помилок робив захист прикарпатців. І, як наслідок, не завжди впевнено діяв їхній воротар Крайний.

Кияни забивали чотири дуже ефектні м'ячі. А могли забити ще більше. Пригадаймо хоча б два влучення в перекарданню після ударів головою Хомина. Скалозас аржани, що футболісти «Динамо» не викладалися повністю, зберігаючи сили на завтрашній матч Ліги чемпіонів проти «Спартак» у Москві. Той поєдинок — черговий серйозний іспит на зрілість для молодого динаміського колективу.

Зустріч у столиці Росії багато важить і для нас, і для суперника, — сказав один з тренерів нашого чемпіона Михайло Михайлов. — Перемагай і нам, і спартаківцям має хороший шанс на вихід до чвертьфіналу. Слава Богу, що всі наші гравці поки що здорові. Отож, у Луцьку має грати найкращий склад киянського «Динамо». Від програвих утримуюся, але скажу, що наш колектив постарався віддати всі сили боротьбі...

Отже, про завтрашній матч киян зі «Спартак» згадувалося. Додамо до цього сьогоднішній перший поєдинок 1/8 фіналу Кубка України, 27 — повторні зустрічі. Нарешті, 7 турів киян приймають мюнхенську «Баварію» в рамках розіграшу Ліги чемпіонів. І аше тоді український футбол заслужено піде на зимові канікули.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Хокей. Регулярний чемпіонат МХЛ. «Сокіл» (Київ) — «Хімік» (Воскресенськ) — 3:4 (0:0, 1:0, 2:3, 0:1).

Баскетбол. Сьогодні у французькому місті Антіб спортсмени киянського клубу «Кібі-Баскет» провели перший матч четвертого етапу розіграшу Кубка Європи. Суперник наших земляків — місцевий клуб «Олімпік де Антіб». Наступний матч у цьому змаганні кияни проведуть 29 листопада вдома. Вони прийматимуть грецький «Іракліс».

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИЙ (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А.ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
• ТЕЛЕФАКС — 224-72-34; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи не повертаємо.
• Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодачеві.
• Редакція не зобов'язана приймати до публікації.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень.
(Київ, медіа й позамедіа) українською і російською мовами.
Відбито 60955.
Тираж 385117.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311221.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голос України».